BILETUL LA ORDIN

CUPRINS

SCURT ISTORIC AL BILETULUI LA ORDIN 2
CAMBIA ȘI BILETUL LA ORDIN 3
NOȚIUNEA ȘI CARACTERELE BILETULUI LA ORDIN 4
CUPRINSUL BILETULUI LA ORDIN. 5
GIRUL BILETULUI LA ORDIN 6
AVALIZAREA BILETULUI LA ORDIN 7
PLATA BILETULUI LA ORDIN ȘI REFUZUL LA PLATĂ 8
DESPRE PRESCRIPȚIE 9
CONCLUZII 10
BIBLIOGRAFIE 11

SCURT ISTORIC AL BILETULUI LA ORDIN

Încă din antichitatea greco-romană, operația care reprezintă conținutul cambiei de mai târziu era cunoscută ca fiind remiterea unei sume de bani, de pe o piață pe alta, prin intermediul unui document care atesta vărsământul. Scrisoarea folosită în *„permutație”*, în timpul romanilor, nu avea eficacitatea tratei (*„cambium”*) din evul mediu, când exigențele economice erau mai accentuate.[1]

Cele mai vechi instrumente de plată atestate documentar au fost cambiile despre care există informații că circulau în anii 500-600 în China.

Ca instrument de plată, întâlnim cambia în secolul al XIII-lea, când bancherii care doreau să remită o sumă de bani nu mai încheiau un contract (înscris numit *cambium per litteras*) cu clientul lor, ci aceștia dădeau ordin unui corespondent, printr-o scrisoare prin care îi indicau acestuia să plătească la prezentarea scrisorii suma de bani menționată, fie reprezentantului aceste persoane (*tracta remisa*).

Primul act legislativ, care reglementează în mod complet și general cambia (*„lettre de change”)* este reprezentat de *„Ordonnance du commerce” din 1673 (a lui Colbert).* Dispozițiile acestei legi au fost preluate ulterior în Codul comercial francez din 1807 (*„Code Savary”)* și au fost aplicate cu anumite modificări până în 1922.[2]

Odată cu intensificarea activităților comerciale internaționale s-a simțit nevoia unei reglementări uniforme a cambiei și a cecului. Calendaristic, a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, se remarcă printr-o serie de proiecte de unificare pregătite sub auspiciile unor organisme private, concretizate în apariția unor lucrări.

Declanșarea războiului în 194 a întrerupt orice demers privind unificarea normelor de drept cambial, acesta fiind reluat la inițiativa Societății Națiunilor, iar mai târziu, în 1925, la propunerea Camerei de Comerț Internațional are a și elaborat două proiecte de legi, unul pentru cambie și celălalt pentru cec.

În 1930 s-a încheiat la Geneva convenția referitoare la legea uniformă a cambiei și biletului la ordin, dorindu-se elaborarea unui act cu aplicabilitate universală.

Adoptarea Convenției Națiunilor Unite privind cambia și biletul la ordin 1988 nu a avut drept scop înlocuirea reglementărilor naționale în materie de cambie și bilet la ordin, ci reprezintă pentru operațiile internaționale un ansamblu de reguli a căror utilizare este facultativă, fundamentate pe principii care tind să uniformizeze materia dreptului cambial.[3]

În România, plățile fără numerar apar la începutul secolului al XVIII-lea și primele atestări documentare vorbesc despre casele de negoț de la București la 1700, Brașov și Sibiu la 1750, unde circulau prin gir (*zălog*) înscrisuri sub denumirea de poliță. Aceste polițe se decontau pentru stingerea obligațiilor dintre părți. Despre celelalte instrumente de plată (cec, virament) documentele fac mențiuni de abia la începutul secolului al XIX-lea.

Prima lege care și-a propus să introducă câteva dispoziții referitoare la cambie a fost, în Muntenia, *Codul Caragea.* În Moldova, unde se aplica *Codul Calimach*, regăsim puține referințe cu privire la cambie sau „*vechsele*”, doar atunci când este tratată materia falimentului. Însă găsim o serie de indicații cu privire la cambii în „*instrucțiunile*” alăturate acestui cod.

Înainte de adoptarea reglementărilor privind cambia și biletul la ordin, în perioada premergătoare datei de 1 decembrie 1918, au existat mai multe încercări de elaborare a unui regim juridic comun și a unei legislații uniforme cu privire la titlurile de valoare ce se aflau în

[1] E. Cristoforeanu, *Tratat de drept cambial. Legea asupra cambiei și biletului la ordin*, vol. I, Curierul Judiciar, București, 1936, p. 38.
[2] Ibidem, Curierul Judiciar, București, 1936, p. 40.
[3] Silvia L. Cristea, *Cambia în dreptul comparat*, Editura Lumina Lex, București, 2001, p. 23.

circulație în diferite regiuni ale României, precum proiectele Ministerului de Justiție și cele ale Consiliului Legislativ, care însă nu au fost votate de Parlament.[4]

Inițial, Consiliul Legislativ însărcinat cu elaborarea proiectului de lege pentru unificarea națională a normelor de drept cambial, a tradus textul Legii Uniforme de la Geneva din 1930, considerând că este firesc să procedeze astfel.

Guvernul de la acea vreme a respins acest proiect de lege având în vedere specificul activității comerciale românești și faptul că țara noastră nu ratificase nici una dintre cele trei Convenții de la Geneva din 1930. De aceea, textele prea fidele ale acestora nu erau oportune, iar proiectul de lege a fost întors la Consiliul Legislativ pentru completări.

În luna septembrie 1931 Constantin Hamangiu a făcut publice principiile generale ale mai multor proiecte de legi ce vizau revigorarea economiei naționale, printre care cel pentru introducerea cambiei protestate cu valoare și putere de titlu executor. *„Chiar în actuala sesiune voi depune două proiecte de lege gata întocmite: unul pentru modificarea legii asupra concordatului preventiv și altul pentru introducerea cambiei protestate cu valoare și putere de titlu executor."*[5]

După completare, proiectul a devenit Legea nr. 58 privind cambia și biletul la ordin, adoptată de Parlament și publicată în Monitorul Oficial nr. 100 la 1 mai 1934. Legiuitorul român a dezbătut problemele care se pot naște în legătură cu cecul într-o lege separată, adoptând Legea nr. 59/ 1934 privind cecul.

Legile asupra cambiei și cecului sunt inspirate în cea mai mare parte din Legea italiană din 1933.

Legea cambială a operat fără modificări pe toată perioada economiei planificate, fiind folosită în special în relațiile comerciale externe.

Prima modificare a legislației cambiale s-a realizat prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1993, aprobată prin Legea nr. 83/1994.

Progresul rapid în domeniile informaticii și a comunicațiilor din ultimele decenii a condus la apariția monedei electronice și a plăților electronice care au redus timpul de decontare până la suprapunerea momentului tranzacției cu cel al plății, iar prin extinderea noțiunii de „instrumente de plată" asupra instrumentelor tradiționale și a celor electronice care nu îndeplinesc în totalitate condițiile unui instrument de plată, dar prin intermediul cărora se efectuează plata, s-a materializat în legislația noastră prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 113 din 12 octombrie 2009 privind serviciile de plată care transpune Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European ș a Consiliului privind serviciile de plată în cadrul pieței interne.

CAMBIA ȘI BILETUL LA ORDIN

Legea nr. 58/1934 reglementează în mod extensiv cambia, art. 1 – art. 103, în timp ce reglementarea exclusiva a biletului la ordin se realizează în art. 104-107. În cadrul art. 106 se menționează *„sunt aplicabile biletului la ordin, în măsura în care nu sunt incompatibile cu natura acestui titlu, dispozițiunile relative la cambie, privind: girul (art. 13-23), scadența (art. 36-40), plata (art. 41-46), acțiunea sau executarea cambială (art. 47) și regresul în caz de neplată (art. 48-55 și 57-65), protestul (art. 66-73), plata prin intervențiune (art. 74 și 78-82), copiile (art. 83 și 86), alterările (art. 88), prescripțiunea (art. 94), zilele de sărbătoare legală, calendarul termenelor și inadmisibilitatea termenului de grație (art. 95-98), subscrierea prin*

[4] Silvia L. Cristea, op. cit, Editura Lumina Lex, București, 2001, p. 17.

[5] *Reforma concordatului preventiv și cambia titlu executor. Precizările d-lui C. Hamangiu, ministrul justiției, cu privire la două proiecte de legi ale d-sale,* în „Adevărul", Nr. 14560, 20 iunie 1931.

punere de deget (art. 99), acțiunea decurgând din îmbogățire fără justă cauză (art. 65), anularea și înlocuirea titlului (art. 89-93) ".

În România utilizarea cambiei nu este foarte răspândită conform datelor statistice furnizate de BNR. În 2012 valoarea tranzacțiilor efectuate cu cecuri, inclusiv bilete la ordin, a fost de 72.445,39 milioane lei, în timp ce valoarea tranzacțiilor cu alte instrumente de plată, inclusiv cambii, a fost de 2.148,21 milioane lei. [6]

Data	Număr tranzacții cu cecuri (inclusiv bilete la ordin) (milioane) PCA_TNCEC	Număr tranzacții cu alte instrumente de plată (milioane) PCA_TNX	Valoare tranzacții cu cecuri (inclusiv bilete la ordin) (milioane lei) PCA_TVCEC	Valoare tranzacții cu alte instrumente de plată (inclusiv cambii) (milioane lei) PCA_TVX
2012	6,83	0,02	72.445,39	2.148,21
2011	7,16	0,01	74.141,76	488,09
2010	10,86	0,01	91.690,63	1.702,16
2009	9,01	0,01	61.164,86	940,55
2008	10,75	0,02	90.457,99	2.235,50
2007	11,43	0,10	75.777,27	1.619,69

Pornind de la această realitate voi analiza în detaliu aspecte privitoare la biletul la ordin.

NOȚIUNEA ȘI CARACTERELE BILETULUI LA ORDIN

Legea nr. 58/1934 nu cuprinde definiția biletului la ordin, însă în doctrină biletul la ordin este definit ca fiind titlul de credit în temeiul căruia o persoană, numită emitent, își asumă obligația de plăti altei persoane, numite beneficiar (sau la ordinul acesteia) o sumă de bani, la împlinirea scadenței.[7]

Din definiția de mai sus rezultă că existența biletului la ordin presupune cel puțin doi participanți: **emitentul** și **beneficiarul.**

Emitentul este persoana care-și asumă obligația de plată a unei sume de bani prin emiterea titlului, iar **beneficiarul** este creditorul sumei de bani înscrisă în biletul la ordin.

În afară de aceștia în circuitul biletului la ordin mai pot apărea alți participanți:

Beneficiarul girului este cel în favoarea căruia s-a girat biletul la ordin.

Girantul biletului la ordin este persoana care transmite biletul la ordin prin girare.

Avalistul biletului la ordin este persoana care garantează plata cecului, pentru întreaga sumă sau numai pentru o parte.

Biletul la ordin are aceleași caractere ca și cambia, și anume:

- Biletul la ordin este un titlu de credit, deoarece suma menționată în cuprinsul său se plătește la un anumit termen de la emitere.
- Biletul la ordin are ca obiect plata unei sume de bani.
- Biletul la ordin este un titlu complet, ceea ce înseamnă că pentru valorificarea lui nu pot fi folosite elemente extrinseci

[6] Sursa BNR, http://bnr.ro/Baza-de-date-interactiva-604.aspx - Raport statistic - Statistică plăți – Tranzacții cu instrucțiuni de plată .

[7] Vezi Bilet la ordin - Mircea N. Costin, Călin M. Costin, *Dicționar de drept civil de la A la Z*, ediția a 2-a, Editura Hamangiu, București, 2007.

- Biletul la ordin este un titlu la ordin exprimat prin faptul că până la scadență poate fi transmisă mai multor persoane consecutiv, prin gir.
- Biletul la ordin este un titlu abstract, deoarece drepturile și obligațiile pe care le conține sunt independente de raporturile juridice care au generat sau determinat emiterea sa.
- Biletul la ordin creează obligații autonome, pentru că obligația fiecărui participant la derularea sa are o existență de sine stătătoare
- Biletul la ordin creează obligații necondiționale, în sensul că obligațiile pe care le cuprinde nu pot fi subordonate unei condiții (eveniment viitor și nesigur) ori unei contraprestații din partea posesorului biletului la ordin.
- Biletul la ordin creează obligații solidare, ceea ce înseamnă că răspunderea subiectelor raporturilor juridice generate este solidară.

CUPRINSUL BILETULUI LA ORDIN.

Art. 104 din Legea 58/1934 enumeră elementele biletului la ordin:
„1) denumirea de bilet la ordin trecută în însuşi textul titlului şi exprimată în limba întrebuințată pentru redactarea acestui titlu;
2) promisiunea necondiționată de a plăti o sumă determinată;
3) arătarea scadenței;
4) arătarea locului unde plata trebuie făcută;
5) numele aceluia căruia sau la ordinul căruia plata trebuie făcută;
6) arătarea datei și a locului emiterii;
7) Semnătura emitentului, respectiv semnătura olografă a persoanei fizice având calitatea de emitent sau, după caz, a reprezentantului legal ori a împuternicitului emitentului, persoană fizică, persoană juridică sau entitate care utilizează astfel de instrumente;
8) numele emitentului, respectiv numele şi prenumele, în clar, ale persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice ori a entității care se obligă. În cazul în care numele emitentului depăşeşte spațiul alocat pe titlu, se vor înscrie pe biletul la ordin primele caractere din numele şi prenumele, respectiv din denumirea emitentului, în limita spaţiului special alocat, fără ca prin aceasta să se atragă nulitatea biletului la ordin;
9) codul emitentului, respectiv un număr unic de identificare preluat din documentele de identificare sau de înregistrare ale emitentului."

Regimul juridic al nerespectării condițiilor privind mențiunile obligatorii ale biletului la ordin este reglementat de art. 105 din lege. Potrivit textului citat, titlul căruia îi lipseşte vreuna din mențiunile prevăzute de lege nu va fi socotit bilet la ordin[8], afară de cazurile de mai jos:
„Biletul la ordin a cărui scadență nu este arătată este socotit plătibil la vedere.
În lipsa unei arătări speciale, locul emisiunii titlului este socotit loc de plată și în acelaşi timp loc al domiciliului emitentului
Biletul la ordin care nu arată locul unde a fost emis se socoteşte semnat în locul arătat lângă numele emitentului."

Astfel, în situația în care titlul nu mai este socotit bilet la ordin îi dispare, pe lângă altele, caracterul de titlu executoriu.

Prin Norma tehnică nr. 4 din 13 februarie 2009 pentru modificarea Normei tehnice a Băncii Naționale a României nr. 5/2008 privind cambia și biletul la ordin, BNR reglementează aspectul, calitatea hârtiei pe care se tipăreşte.

[8] V. Nemeş, *Drept comercial*, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2012, p. 428.

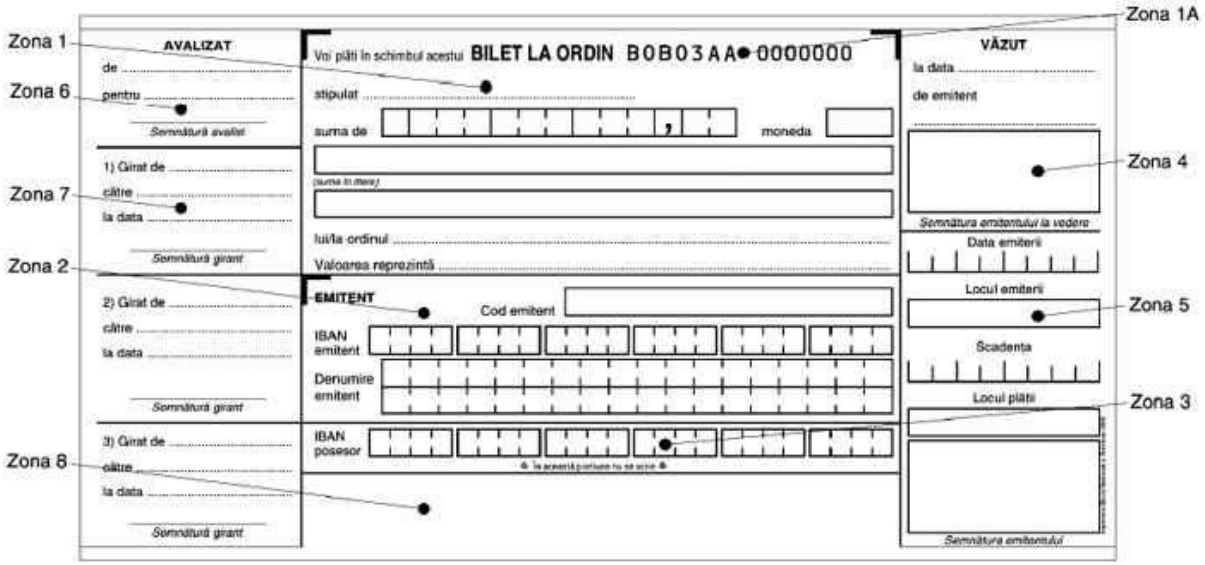

Biletul la ordin poate fi girat către alte persoane, avalizat de una sau mai multe persoane.

GIRUL BILETULUI LA ORDIN

Girul este un act juridic prin care posesorul biletului la ordin (girantul) transmite alte persoane (giratar) printr-o declarație scrisă și semnată pe titlu și prin predarea titlului, toate drepturile izvorâte din titlu.[9]

În toate legislațiile, proprietatea unui bilet la ordin cu toate drepturile incorporate în el se transmite prin gir. Girul este un contract cambial încheiat între o parte numită girant și o alta numită giratar, prin care se transmite proprietatea biletului la ordin de la primul la cel de-al doilea. Această operație juridică se efectuează prin indicarea scrisă pe biletul la a numelui giratarului, datată și subsemnată de girant.

Principiul nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși se explică nu numai în cazul girului restrâns, ci și în cazul când se transmite prin gir un bilet la ordin care a ajuns deja la scadență sau care nu este onorat, caz în care noul giratar primește biletul la ordin grevat cu toate defectele juridice.[10]

În conformitate cu art. 106 din Legea nr. 58/1934 privind cambia şi biletul la ordin, sunt aplicabile biletului la ordin în măsura în care nu sunt incompatibile cu natura acestui titlu, o serie de dispoziţii, referitoare la cambie, printre care şi cele privind girul (art. 13-23).

Pct. 1 din Norma-cadru nr. 6/8.03.1994 emisă de Banca Națională a României în vederea aplicării Legii nr. 58/1934, modificată prin O.G. nr. 11/1993, aprobată și modificată prin Legea nr. 83/1994, definește girul ca fiind un act prin care posesorul titlului, numit girant transferă altei persoane, numită giratar, printr-o declarație scrisă și subscrisă pe titlu, odată cu predarea acestuia, toate drepturile decurgând din titlul astfel redactat și completat.

În continuare, textul precizează că, dacă trăgătorul a înscris în cambie cuvintele: „nu la ordin", titlul este transmisibil numai în forma și cu efectele unei cesiuni de creanță ordinare.

Potrivit pct.83, spre deosebire de gir, cesiunea de creanță ordinară devine opozabilă numai începând din momentul notificării ei debitorului sau începând din momentul în care debitorul o acceptă prin act autentic.

[9] V. Nemeș, *Drept comercial*, Editura Hamangiu, București, 2012, p. 428.
[10] I. VOICA, *Cambia şi biletul la ordin – privire comparativă*, www.tribunajuridica.eu, vol. I, nr. 2, dec. 2011.

În conformitate cu art. 14 din Legea nr. 58/1934, girul trebuie să fie necondiționat și să privească întreaga creanță prevăzută în titlu.

Referitor la forma girului, art. 15 din lege prevede că girul trebuie să fie scris pe cambie și să fie semnat de girant.

„În condițiile în care girul prin care biletele la ordin au fost transmise intimatei îndeplinește toate condițiile de fond și de formă prevăzute de art. 14 și 15 din Legea nr. 58/1934, acesta nu poate fi anulat de încheierea suplimentară a unui contract de cesiune cu privire la aceleași instrumente de plată."[11]

AVALIZAREA BILETULUI LA ORDIN

Avalul este o instituție specifică dreptului cambial al țârilor care au adoptat legea uniformă de la Geneva. Ea nu este cunoscută dreptului anglo-american.

AVALUL este actul prin care o persoană numită avalist, garantează altei persoane, numite avalizat, plata[12] unui bilet la ordin. Avalul este o garanție prin care se întărește obligația debitorului principal si nu se poate da sub condiție, nu poate schimba elementele fundamentale ale datoriei garantate și nici nu poate conține clauze ce n-ar fi compatibile cu natura sa. El poate fi însă dat fie pentru întreaga datorie, fie numai pentru o parte din aceasta.

Avalistul are o obligație identică, cu același conținut și cu aceeași întindere ca obligația garantată. Drept urmare, principiul inopozabilității excepțiilor este valabil contra avalistului, așa cum era valabil și contra debitorului avalizat. Tot astfel, principiul solidarității debitorilor cambiei este aplicabil și avalistului.

Avalistul care plătește cambia dobândește toate drepturile decurgând din cambie împotriva avalizatului, ca și a celor ținuți de către acesta din urmă în temeiul cambiei

Într-o speță dedusă judecații Curții de Apel Pitești, s-a cerut desființarea biletului la ordin, atât în privința emitentului cât și a avalistului, emis de către debitorul în insolvență, prin administrator social, la data de 02.12.2008, în beneficiul SC D SRL, pentru suma de 289.909,96 lei, și a avalizat de M.M..

Potrivit art. 106 alin. ultim rap. la art. 33 si art. 35 (1) si (2) din Legea nr. 58/1934 privind cambia și biletul la ordin, „Plata unei cambii poate fi garantată printr-un aval pentru întreaga sumă sau numai pentru o parte din ea. Această garanție poate fi dată de un terț sau chiar de un semnatar al cambiei". „Avalistul este ținut în același mod ca acela pentru care a garantat. Obligațiunea sa este valabilă chiar dacă obligațiunea pe care a garantat-o ar fi nulă din orice altă cauză decât un viciu de formă".

Avalul este actul juridic prin care o persoana, numita avalist, garantează obligația asumata de către debitor, numit avalizat. Ca act juridic de sine stătător (chiar daca obligația de garanție este subsidiară celei principale), avalul nu este afectat de lipsa de valabilitate a obligației avalizatului, cu excepția cazului in care biletul la ordin are un viciu de formă esențial.

Prin urmare, faptul că, în speță, în privința debitorului în insolvență se poate reține aplicarea dispozițiilor art. 46 (1) din Legea nr. 85/2006, nu îndreptățește la aceeași concluzie si in cazul avalistului M.M.. Astfel, faptul că obligația debitorului nu este valabilă întrucât actul juridic a fost încheiat după deschiderea procedurii insolvenței si fără autorizarea judecătorului sindic, nu atrage nevalabilitatea obligației avalistului (la care nu se referă procedura de insolvență), obligație distinctă de cea a emitentului biletului la ordin.

Nu se poate reține că biletul la ordin, în pofida dispozițiilor art. 104 pct. 7 din Legea nr. 58/1934, este nul pentru lipsa semnăturii emitentului în sensul că acesta din urmă nu a fost

[11] Decizia Curții de Apel Brașov nr. 132/Ap din 26.07.2005 http://portal.just.ro/64/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=11

[12] Vezi Bilet la ordin - Mircea N. Costin, Călin M. Costin, *Dicționar de drept civil de la A la Z*, ediția a 2-a, Editura Hamangiu, București, 2007.

reprezentat de administratorul judiciar, ci de către cel social. Astfel, se constată, pe de o parte, că biletul la ordin are completată rubrica „semnătura emitentului" prin aplicarea ștampilei societății și a semnăturii reprezentantului acesteia, iar, pe de altă parte, că emitentul SC C SRL a fost legal reprezentat de administratorul social, câtă vreme nu s-a dovedit că societății i-a fost ridicat dreptul de administrare.

Pentru cele expuse, biletul la ordin este valabil în privința avalistului.[13]

PLATA BILETULUI LA ORDIN ȘI REFUZUL LA PLATĂ

Plata biletului la ordin este reglementată de art. 41-46 din Legea 58/1934 referitoare la cambie *„Posesorul unei cambii plătibile la o zi fixă sau la un anume termen de la data emisiunii sau de la vedere trebuie să o prezinte la plată, fie în ziua în care ea este plătibilă, fie în una din cele două zile lucrătoare ce urmează."*

În cazul în care biletul la ordin este refuzat la plată, posesorul legitim al acestuia poate valorifica drepturile sale prin mijloacele cambiale sau prin mijloacele extracambiale.

Conform art. 47 *acțiunea cambială este directă sau de regres: directă contra acceptantului și avaliștilor săi, de regres contra oricărui alt obligați* (giranții)

Potrivit art. 61 biletul la ordin are valoare de titlu executoriu pentru capital și accesorii, stabilite conf. art. 53, 54 și 57 din lege. În virtutea caracterului executoriu, posesorul poate trece direct la executarea silită, fără să mai exercite acțiunile directe sau de regres. Executarea silită este preferabilă acțiunilor directe și acțiunilor de regres deoarece este mai rapidă și mai puțin costisitoare.

Conform art. 52, „*Trăgătorul, acceptantul, girantul și avalistul cambiei sunt ținuți solidar față de posesor.*

Posesorul are dreptul de urmărire împotriva tuturor acestor persoane, individual sau colectiv, fără a fi ținut să observe ordinea în care s-au obligat."

Astfel, executarea silită pentru neplata biletului la ordin poate începe împotriva emitentului, giranților, avaliștilor concomitent sau succesiv, în ordinea pe care o dorește creditorul (posesorul biletului la ordin refuzat la plată).

Executarea cambială se realizează cu respectarea regulilor generale prevăzute de Codul de procedură civilă referitoare la executarea silită. Legea nr. 58/1934 cuprinde însă anumite reguli speciale care privesc derularea executării cambiale.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 61 din lege, creditorul trebuie să transmită debitorului o somație de executare prin intermediul executorului judecătoresc. Apoi, în termen de 5 zile de la primirea somației de executare, debitorul poate face contestație la executare. *Contestația se va introduce la instanța de executare, care o va judeca potrivit Codului de procedură civilă, de urgență și cu precădere, înaintea oricărei pricini* (art. 62).

În cazul contestației la executare cambială „*debitorul nu va putea opune posesorului decât excepțiile de nulitatea titlului, potrivit dispoziţiunilor art. 2, precum și cele care nu sunt oprite de art. 19*[14]"

Citind cu atenție art. 19 din lege observăm că aceasta se aplică în situația în care creditorul care a început executarea cambială a dobândit biletul la ordin în urma unei girări, sau a mai multora, și, în consecință, nu poate fi invocat în cazul în care executarea a fost începută de creditorul – beneficiar al biletului la ordin.

---

[13] Decizia Curții de Apel Pitești nr. 817 din 02.09.2009, http://portal.just.ro/46/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=399

[14] Art. 19 din Legea nr. 58/1934,– *Persoanele împotriva cărora s-a pornit acțiune cambială nu pot opune posesorului excepțiunile întemeiate pe raporturile lor personale, cu trăgătorul sau cu posesorii anteriori, afară numai dacă posesorul dobândind cambia a lucrat cu știință în paguba debitorului.*

În cadrul contestației la executare, debitorul poate solicita și suspendarea executării conform art. 638, alin. (2) din Codul de procedură civilă „*Suspendarea executării titlurilor prevăzute la alin (1) pct. 2 și 3*[15] *poate fi cerută și în cadrul acțiunii de fond având ca obiect desființarea lor. Dispozițiile art. 718 se aplică în mod corespunzător*[16]". Particularitatea titlurilor executorii reglementate în art. 638 de a nu fi rezultatul unui proces desfășurat în fața instanței judecătorești sau a tribunalului arbitral a determinat legiuitorul ca, în cazul celor de la pct. 2 și 3, să prevadă posibilitatea suspendării executării lor în cadrul acțiunii de fond prin care se urmărește desființarea titlului executoriu.[17]

DESPRE PRESCRIPȚIE

Art. 94 din Legea nr. 58/1934 prevede:

„*Orice acțiuni rezultând din cambii împotriva acceptantului se prescriu prin trei ani, socotiți de la data scadenței.*

Acțiunile posesorului împotriva giranților și împotriva trăgătorului se prescriu printr-un an socotit de la data protestului făcut în timp util sau de la data scadenței fără stipulațiune fără cheltuieli.

Acțiunile giranților, unii împotriva altora și împotriva trăgătorului, se prescriu prin 6 luni socotite din ziua din care girantul a plătit cambia sau din ziua în care acțiunea de regres a fost pornită împotriva sa.

Acțiunea de îmbogățire fără cauză se prescrie printr-un an din ziua în care hotărârea pronunțată asupra acțiunii cambiale va fi rămas definitivă."

Art. 94 se aplică și asupra prescripției acțiunilor ce decurg din biletul la ordin, conform art. 106 din lege.

Astfel, în cazul executării silite a emitentului și/sau a avalistului termenul de prescripție este de 3 ani *socotiți de la data scadenței.*

Conform art. 107 din lege *emitentul unui bilet la ordin este ținut în același în același mod ca acceptantul unei cambii*. Iar potrivit art. 35 avalistul este ținut în același mod ca acela pentru care a garantat, în consecință se aplică termenul de prescripție de 3 ani dacă avalul a fost dat pentru emitent.

Pe de altă parte, acțiunea posesorului împotriva giranților se prescrie în termen de un an. Termenul de prescripție curge de la data protestului de neacceptare a plății. Raportându-ne la prevederile art. 35 din lege, dacă avalul a fost dat pentru unul din giranți, atunci termenul de prescriere a acțiunilor împotriva avalistului va fi de un an.

---

[15] Art. 638 C.pr.civ., **Alte titluri executorii.** (*1*) *Sunt, de asemenea, titluri executorii care pot fi puse în executare silită: (..) 3. Titlurile de credit sau alte titluri cărora legea le recunoaște puterea executorie.*

[16] Art. 718 C.pr.civ, **Suspendarea executării silite.** *(1) Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, la solicitarea părții interesate și numai pentru motive temeinice, instanța competentă poate suspenda executarea. Suspendarea se poate solicita odată cu contestația la executare sau prin cerere separată. (2) Pentru a dispune suspendarea, cel care o solicită trebuie să dea în prealabil o cauțiune, calculată la valoarea obiectului contestației după cum urmează (...).*

[17] G. Boroi, *Noul Cod de procedură civilă, Comentariu pe articole,* Vol. II, art. 527-1133, Ed, Hamangiu, București 2013, p. 110.

CONCLUZII

Biletele la ordin sunt titluri de credit frecvent utilizate în practica comercială prin care emitentul se obligă să plătească la scadență beneficiarului sau la ordinul acestuia, într-un anumit loc, o sumă de bani[18], principalul lor avantaj de ordin practic fiind acela că procură creditorului unei sume de bani un titlu executoriu, având un caracter acauzal şi formalist, care permite demararea deîndată a procedurii executării silite pentru recuperarea sumelor de bani datorate şi neachitate la scadență.

Biletul la ordin este un instrument de plată, dar în același timp reprezintă și un mijloc de garantare a obligațiilor. Rezumând, voi reaminti caracterele și funcțiile acestui înscris care a condus la dezvoltarea mediului de afaceri.

1. **Biletul la ordin are funcție de garantare a obligațiilor**

CAZUL A: Societatea X SRL accesează un credit de la banca Y. Pe lângă garanțiile imobiliare, banca va solicita administratorului/ asociaților să avalizeze un bilet la ordin în alb emis de societatea X către banca Y ca și garanție suplimentară a creditului.

CAZUL B: Societate X SRL încheie un contract cu societatea Z SRL în calitate de furnizor pentru achiziționarea de materii prime cu scadența de plată la 90 zile. La semnarea contractului X SRL va emite către Z SRL un bilet la ordin în alb drept garanție.

Scontarea constă in transferarea creanței reprezentate de un titlu de credit neajuns la scadență în schimbul unei sume negociate cu banca (de obicei 80%), minus dobânda calculată de la momentul scontării până la scadență la care se mai adaugă anumite cheltuieli de încasare a biletului la ordin.

2. **Biletul la ordin este transmisibil prin gir**
3. **Este garantat prin aval**
4. **Titlu executoriu**
5. **Purtător de dobândă**
6. **Conține obligația solidară între emitent, giranți și avaliști**

[18] I. Turcu, *Teoria şi practica dreptului comercial român,* vol. II, Editura Lumina Lex, București, 1998, pag. 128; Stanciu D. Cărpenaru, *Drept comercial român*, Editura Universul Juridic, București, 2007, pag. 600; I. Turcu și colaboratorii, *Legea asupra cambiei şi biletului la ordin-comentată şi adnotată*, Editura Lumina Lex, București, 1994, pag. 216.

BIBLIOGRAFIE

1. G. Boroi, *Noul Cod de procedură civilă, Comentariu pe articole,* Vol. II, art. 527-1133, Editura Hamangiu, București, 2013.
2. Stanciu D. Cărpenaru, *Drept comercial român*, Editura Universul Juridic, București, 2007.
3. Mircea N. Costin, Călin M. Costin, *Dicționar de drept civil de la A la Z*, ediția a 2-a, Editura Hamangiu, 2007.
4. Silvia L. Cristea, *Cambia în dreptul comparat*, Editura Lumina Lex, București, 2001.
5. E. Cristoforeanu, *Tratat de drept cambial. Legea asupra cambiei şi biletului la ordin,* vol. I, Curierul Judiciar, București, 1936.
6. V. Nemeș, *Drept comercial*, Editura Hamangiu, București, 2012.
7. I. Turcu, *Teoria şi practica dreptului comercial român,* vol. II, Editura Lumina Lex, București, 1998.
8. I. Turcu și colaboratorii, *Legea asupra cambiei şi biletului la ordin-comentată şi adnotată*", Editura Lumina Lex, București, 1994.
9. I. Voica, *Cambia şi biletul la ordin – privire comparativă*, www.tribunajuridica.eu, vol. I, nr. 2, dec. 2011.
10. Codul de procedura civilă.
11. Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin.
12. *Reforma concordatului preventiv şi cambia titlu executor. Precizările d-lui C. Hamangiu, ministrul justiției, cu privire la două proiecte de legi ale d-sale*, în „Adevărul”, nr. 14560, 20 iunie 1931.
13. www.bnr.ro
14. Decizia Curții de Apel Brașov nr. 132/Ap din 26.07.2005 http://portal.just.ro/64/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=11
15. Decizia Curții de Apel Pitești nr. 817 din 02.09.2009, http://portal.just.ro/46/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=399